

Tringan Örön retki

15. – 17.4.2016

Ristisorsapari viihtyi Storvikenin rannoilla © Ilkka Suominen

Roland Vösa

Tringa järjesti kautta aikojen ensimmäisen retken Örön linnakesaarelle, Hiittisten saaristoon. Saari avautui vasta viime vuonna yleisölle ja paikalla on käynyt viime kesästä lähtien kymmeniä tuhansia matkailijoita. Eikä ihme, sillä saarella riittää ihmeteltävää ja katseltavaa pidemmäksikin aikaa. Tällä kertaa meillä oli viikonloppu käytössä. Viikonlopun aikana ehtii hyvin tutustua saaren päänähtävyyksiin, linnoituksiin, hiekkarantoihin sekä saaren lukuisiin lahtiin ja poukamiin.

Retkeä edeltävä sää oli lämmin ja aurinkoinen, viikonloppuna matalapaine saapui lännestä tuoden sateita ja pilviä. Perjantaina ja lauantaina saimme nauttia auringosta ja hienoista maisemista, sunnuntaina taas oli vuorossa sumua ja tihkua sekä yön pudottamia pikkulintuja. Kaiken kaikkiaan oli siis vaihtelevaa ja toisiaan täydentävää säää. Saaristoilmaston monet kasvot tulivat hyvin tutuiksi.

Perjantai 15.4.

Retki alkoi perjantai-iltapäivällä jolloin osa porukasta ehti retkeillä kuka missäkin, Kirkkonummella, Halikonlahdella ja Björkbodassa. Päivän aikana kiiri tieto, että kuoveilla oli menoa päällä, päivän aikana havaittiinkin muutama parvi. Kemiönsaaren kärjessä, Kasnäsin

satamassa meitä odotti viideltä iltapäivällä M/S Sissel, jonka kyydillä pääsisimme saareen. Matka sujuikin joutuisasti ja lintuhavaintoja tehtiin mm. kurjista, merikotkista ja lukuisista haahkoista.

Lähtö Kasnäsin satamasta M/S Sisselin kyydillä. Örön vierasvenesatamaan päästiin reilussa tunnissa ja vielä kastumatta © Roland Vösa

Mönkijä toi tavarat satamasta paritalojen keskelle © Jouko Aavikko

Majoitus tapahtui neljän hengen huoneistoissa jotka olivat alkujaan kantahenkilökunnan paritaloja. Perjantain paras havainto oli valkoselkätikkapariskunta Lyhyen Ikävän ja Kasarmitien risteyksessä. Osa porukasta kävi Etelä-Bunkkerilla ja näki sieltä retken ainoat laulujoutsenet. Perjantai-ilta näytti sääennusteen mukaan olevan ainoa potentiaalinen pöllöilta, joten paritalojen taakse poukaman rannalle viritettiin pöllöverkko ja soimaan pistettiin sarvipöllökoiraan huhuilua höystettynä myyränvikinällä. Pyyntiä jatkettiin puoleen yöhön saakka tuloksetta, tuuli haittasi pyyntiä silminnähden.

Iltaretkellä länsirannan hiekoilla, meriharakat ja haahkat hallitsivat äänimaisemaa © Heikki Kantola

Aurinko laskeutuu Örön länsirannalla © Heikki Kantola

Lauantai 16.4.

Aamustaiji Etelä-Bunkkerilla © Juhani Ahola

Päivä valkeni kirkkaana ja aamiaisen jälkeen suuntasimme seitsemän aikoihin Etelä-Bunkkerille. Matkalla kuuntelimme järripeippojen kutsuhuutoja sekä meren ääniä joita tulvi joka taholta. Valkoselkätikan rummutusta oli joku kuullut aamuhämärissä. Lintuja näkyi sitten kyllä koko viikonlopun kasarmialueen ja paritalojen välisellä alueella. Viime syksyn ennätysvaellus tuottaa näköjään satoa.

Navakka kaakon ja etelän puoleinen tuuli piti muuttavat pikkulinnut pääosin poissa, mutta lokki- ja vesilintuja se työnsi mukavan lähelle saaren eteläkärkeä. Aaltojen välistä puikkelehti mm. tumma merikihu, pari kuikkaa ja kaksi punasotkaa. Haahkoilla oli vielä muuttoa päällä ja niitä meni aamun aikana noin 600 muutolla. Paikallisena arvioitiin olevan vähintään 2000 lintua. Muista saaristolinnuista nähtiin tukkakoskeloita kymmeniä, Örössä pääseekin tutustumaan tähän isokoskeloa muistuttavaan lintuun todella helposti. Yksittäisiä lintuja ja pieniä ryhmiä lenteli eestaas niemen ohi. Varpuslinnuista kärjessä muutti peippoja, metsäkirvinen, järripeippoja ja joitain tikkejä. Luotokirvinen lensi bunkkerin yli, luultavasti pesivää kantaa.

Juhlapukuinen härkälintu putkessa! © Heikki Kantola

Kymmenen aikoihin muutto hiljentyi aika lailla. Lounaan odottaessa kahdeltatoista kasarmialueella, päätettiin pikkuhiljaa siirtyä rantoja ja niemiä kierrelleen saaren keskusta kohti. Pusikoissa vipelsi huomattavan paljon punarintoja joita laskettiin päivän aikana 500 yksilöä. Todellinen luku saarella olevista punarinnoista liikkui luultavasti tuhansien yksilöiden paikkeilla. Valkoselkätikkojen ohella päivän aikana havaittiin kymmeniä käpytikkoja, useita palokärkiä ja harmaapäätikka. Lahopuuta saarella riittää, joten tikkojen määrä ei kyllä ihmetytä.

Saaren ravintola oli varsin viihtyisä © Juhani Ahola

Lounaan ja lounastauon jälkeen lähdettiin käymään saaren pohjoiskärjessä. Kiersimme ensin Storfikenin jossa oli ristosorsapari, punajalkaviklo, pajusirkkuja ja niittykirvisiä. Rannan lepikoissa pyöri ja hyöri puolensataa punarintaa. Seassa näkyi hetken aikaa myös leppälintukoiras, mutta sen ehtivät vain muutama retkeläinen havaita. Lintu ilmeisesti hävisi ruovikkoon lahden toiselle puolen. Iltapäivän mittaan alkoi pilviä kerääntyä taivaalle ja ennusteen mukaan sateiden pitäisi tulla niiden jäljessä illansuussa.

Päivän viimeisenä retkikohteena oli saaren pohjoiskärki. Punarintojen muutto jatkui edelleen kun lintuja nousi jatkuvasti kärjestä muutolle. Paikalla havaittiin myös luotokirvinen, moneskokohan jo tälle päivälle? Uutena lajina tuli myös lapasotka kun kymmenen linnun parvi lensi etelään. Illalla otettiin makoisat löylyt uudessa rantasaunassa ja pidettiin iltahuuto, kasaan saatiin 85 lajia.

Ylempi kuva: syväsataman laiturissa testattiin puhelinlinjojen toimivuutta. Alempi kuva: pohjoiskärjessä havaittiin paikallinen luotokirvinen, kymmeniä punarintoja ja lapasotkaparvi © Jouko Aavikko

Sunnuntai 16.4.

Yön aikana sää muuttui täysin, aamulla saari oli paksun sumun peitossa © Heikki Kantola

Aamuyöstä kuului jo ropinaa kattoa vasten, joten aamustaijin sai rauhassa jättää väliin. Liikkeelle päästiinkin kaikki hieman eri aikaan. Aamusesta ensimmäisiä lintuhavaintoja oli valkoselkätikan rummutus ja rastaiden sirahdukset. Sään vaihtuessa oli myös linnusto vaihtunut, punarintojen tilalle olivat tulleet laulurastaat. Niitä saarella arvioitiin olevan toistasataa. Ruokinnalla viihtyivät jälleen järripeipot ja olipa ruokinnan vieressä havaittu myös käenpiika.

Tihkuisesta säästä huolimatta saarella retkeiltiin ahkerasti. Ennen lounasta ehti hyvin käydä uudestaan saaren eteläkärjessä. Matkalla tarkistettiin Balget-lahti jossa uutena retkilajina havaittiin valkoviklo. Kiersimme etelän suuntaan lahdet tarkistaen ja pysähtyen kuuntelemaan lukuisia innokkaasti laulavia peukaloisia ja rautiaisia. Ne olikin varsin helppo erottaa toisistaan kun polun molemmilla puolilla lauloin yhtä aikaa kumpaakin lajia. Myös laulurastaan hapuilevan takelteleva, mutta soinnikas laulu tuli kerrattua useampaan otteeseen. Merelle oli sen verran näkyvyyttä, että siellä havaittiin uivan muutama härkälintu, harmaasorsapari ja muutama merikihu.

Samaan aikaan saaren luoteisosassa olevalla vanhan metsän laikulla oli havaittu sarvipöllö. Sekin odotettu laji retkelle. Lounaan jälkeen odotti nopea pakkaaminen ja kämppien siivoaminen. Iltopäivällä oli tarkoitus vielä lyhyesti retkeillä Störvikenin ympärillä ennen lähtöä viiden aikaan. Sumun tiivistyessä iltopäivällä näkyivät Störvikenin linnut nipin napin rantakallioille. Lietteiltä pystyi kuitenkin hyvin erottamaan sinne ruokailemaan tulleet niittykirviset, pajusirkut sekä rannan kahlaajat ristisorsien kera.

Luoteisosassa saarta kasvaa varsin varttunutta metsää © Juhani Ahola

Tehokasta toimintaa Örön metsissä © Heikki Kantola

Metsän puolella havaittiin rastaiden lisäksi muutama lehtokurppa, vihervarpusia, tikoista mm. harmaapäätikka ja viisi tiltalttia. Helikopterikentällä käytiin ihastelemassa vielä viimeisen kerran maasta nousevia kylmänkukkia. Armottomasti lähestyi retken loppu joten viimeisten siivousten jälkeen oli aika painua satamaan. Tilausvene oli ajoissa vastassa joten paluumatkalle pääsimme saman tien. Iltahuuto pidettiin sunnuntain osalta veneessä, säästä johtuen lajimääräksi tuli 73. Uusia lajeja saatiin päivälle kuitenkin useampi, joten retken yhteislajimääräksi tuli huikeat 94! Hyvä määrä näin huhtikuun puolella välissä.

Marjatalla oli mukana yli satavuotias lintukirja jonka nimet aiheuttivat niin hilpeyttä kuin hämmennystä
© Heikki Kantola

Saaressa riittää ikäviä teitä © Ilkka Suominen

Retken lajit

kuikka, 3 yks. lauantaina
härkälintu, 1 lauantaina, 3 sunnuntaina
merimetso, 20-30 yks. viikonloppuna
harmaahaikara, 1 ylilentävä sunnuntaina

kyhmyjoutsen, la 100 yks., su 50 yks.
laulujoutsen, pe 3 muutolla
joutsenlaji, la 30 muutolla
merihanhi, la 10 yks., su 2 yks.
valkoposkihanhi, pe 30m veneestä, la 10 yks.
ristisorsa, pari Storvikenillä
haapana, la 20, su 20 yks.
harmaasorsa, su 8 yks.
tavi, la 20, su 100
sinisorsa, la 20, su 100
lapasorsa, la 2/1, su 3/2
punasotka, la 2/ m bunkkerilta
tukkasotka, la 30 yks.
lapasotka, la 10m pohjoiskärjestä
haahka, la 600m ja 2000p
alli, la 300, su 100
mustalintu, la 100, su 20
pilkkasiipi, la 15 yks.
telkkä, la 4, su 1/3
tukkakoskelo, la 32, su 18
isokoskelo, la 50, su 20

merikotka, la 10, su 3
varpushaukka, la 1
piekana, la 1 nuori muutolla
tuulihaukka, la 1, su 1
pieni jalohaukka, la 1

teeri, ainoastaan yksi naaras!

kurki, la 49, su 4
meriharakka, la 30
tylli, la 3, su 4
töyhtöhyppä, pe 1, la 2
lehtokurppa, la 1, su 5
kuovi, la 40
punajalkaviklo, Storvikenillä la 1, su 1
valkoviklo, Balgetilla su 1

rantasipi, su 1
merikihu, la 1 tumma m, su 2m
naurulokki, la 200, su 10
kalalokki, la 60, su 20
selkälokki, la 3
harmaalokki, la 125, su 30
merilokki, la 10, su 2
kalatiira, la 3

uuttukyyhky, la 2, su 2
sepelkyyhky, la 10, su 6

sarvipöllö, su 1 luoteiskolkassa

käenpiika, su 1 ruokinnan lähellä
harmaapäätikka, yksi lintu Storvikenin metsissä
palokärki, kaksi paria, pesäkin löydetty!
käpytikka, la 12, su 15!
valkoselkätikka, pari sataman ja majapaikan välillä

kiuru, la 5, su 6
metsäkirvinen, la 3, su 2
niittykirvinen, la 7, su 8
luotokirvinen, la 2, su 1
västäräkki, la 50, su 15

peukaloinen, la 5, su 4
rautiainen, la 1, su 6
punarinta, la 500, su 150
leppälintu, su koiras Storvikenillä
kivitasku, la 1, su 2
mustarastas, la 10, su 6
räkättirastas, la 30, su 5
laulurastas, la 20, su 150
punakylkirastas, la 5, su 60
kulorastas, la 1

tiltalti, la 4, su 5
mustapääkerttu, la 1

hippiäinen, la 25, su 40
kirjosieppo, la koiras Storvikenillä
töyhtötiainen, la 1, su 1

kuusitiainen, la 1, su 1
sinitiainen, la 10, su 12
talitiainen, la 15, su 12
puukiipijä, la 6, su 10
isolepinkäinen, la 1, su 1

naakka, la 8
varis, la 12, su 10
korppi, la 10, su 6
kottarainen, la 15, su 10
peippo, la 120, su 150
järripeippo, la 13, su 10

viherpeippo, la 15, su 10
tikli, la 2
urpiainen, la 1, su 7
hemppo, la 4
vihervarpunen, la 5, su 10
käpylintulaji, 1
punatulkku, la 1

keltasirkku, la 7, su 15
pajusirkku, la 3, su 3

Satama jäi varsin tyhjäksi sunnuntaina © Heikki Kantola